

Realitat, ficció i crims enmig d'un temporal de neu a Camprodon

El meteoròleg Jordi Cruz, autor de l'exitós llibre sobre la tragèdia del Balandrau que ha donat peu a un documental i un film, debuta com a novel·lista amb un «thriller» al Ripollès

Aquest és, a grans trets, l'argument de Quaranta noms de la neu (La Campana), la primera novel·la de Jordi Cruz Serra que, com el seu protagonista, és meteoròleg de professió i té al currículum un llibre de no-ficció sobre l'accident de muntanya del Balandrau. 3 nits de torb i 1 Cap d'Any va tenir un èxit aclaparador, amb nou edicions, i va donar peu al documental Balandrau, infern glaçat (2021) i a una pel·lícula que s'estrenarà el 20 de febrer. I fins aquí -o no- les coincidències, perquè com diu ell mateix, aquesta és «una novel·la disfressada de llibre de no-ficció», amb moltes parts de realitat i d'altres que no ho són. La cita que obre el llibre, d'un tal M. Rajoy -«tot és absolutament fals, excepte alguna cosa», ja deixa clar el joc que proposa l'autor. Cruz va ser durant dotze anys l'home del temps d'Antena 3 -«del 1990 al 2002, quan la gent encara mirava la televisió», recorda- i actualment treballa al Servei Meteorològic de Catalunya. L'interès pels fenòmens meteorològics extrems el va dur a publicar dues cròniques, primer la del Balandrau i posteriorment, 96 hores de juliol i 1 infern, centrada en l'incendi d'Horta de Sant Joan l'any 2009, en què van morir cinc bombers. «El primer me'l va agrair molta gent, familiars de les víctimes i excursionistes en general, perquè ha servit perquè es prenguéssin consciència del perill que representa el torb. El segon em va dur més problemes. Per evitar més nits sense dormir, me n'he anat a la novel·la, però fent que semblés un llibre de no-ficció», bromeja. A Quaranta noms de la neu, Cruz torna al Ripollès, territori que coneix des de petit, tot i ser de Terrassa, i on des de fa anys té una segona residència: «Quan vaig decidir un llibre ambientat en un temporal de neu no vaig tenir dubtes que havia de ser a Camprodon, la història passa al costat de casa». La novel·la arrenca en un moment molt concret, a principis del 2021, en què encara s'arrosseguen les conseqüències de la pandèmia i s'aconsella que la gent no pugui al Pirineu per evitar contagis de covid. La tria de les dates, al febrer del 21, no és casual: «El temporal que hi explico va existir, tot i que per sort, la vall no va quedar aïllada». En el joc de realitat i ficció de Cruz hi té un paper destacat Fidel Garcia-Martí, un personatge ple de llums i ombres que, assenyala, s'inspira en algunes de les persones que va haver d'entrevistar per escriure els llibres anteriors. «T'explicaven coses que semblava que no podien ser veritat, deien que havien ajudat alguna de les víctimes o que eren molt a prop dels fets i em feien tenir dubtes. Tothom coneix algú que sempre té una anècdota espectacular per explicar, i en Fidel podia ser un d'aquests, però portat a l'extrem», indica. Per esbrinar què li ha passat, el lector haurà d'acompanyar el protagonista a un viatge a través de diferents casos reals, com la desaparició de nou estudiants russos al pas de Diàtlov, als Urals; l'erupció del volcà islandès Eyjafjallajökull, o l'assassí Luka Magnotta. «El lector ha de dubtar de si el que llegeix és cert o no, i també adonar-se de tot el rastre que deixem sense adonar-nos-en a la xarxa», resumeix l'autor. Mentre treballa en una segona novel·la -«aquí ja hauré fet la transició del tot a novel·lista, ja no hi haurà res amb aparença de realitat», avança- i fa presentacions de la novel·la -a Camprodon, està prevista pel 5 d'abril-, Jordi Cruz espera l'estrena de la pel·lícula Balandrau, vent salvatge, que el 20 de febrer arribarà al cinema. El film, dirigit per Fernando Trullols i protagonitzat per Álvaro Cervantes, Bruna Cusí i Marc Martínez, es basa en el seu llibre i ell hi ha col·laborat com a assessor extern.